

INTÉZMÉNYI AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS
(Második akkreditációs értékelés)

MOZGÁSSÉRÜLTEK PETŐ ANDRÁS NEVELŐ ÉS NEVELŐKÉPZŐ INTÉZETE

2005. december 9.

MOZGÁSSÉRÜLTEK PETŐ ANDRÁS NEVELŐ ÉS NEVELŐKÉPZŐ INTÉZETE	Akkreditációs minősítés A
--	--

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA:

A Mozgássérültek Pető András Nevelő és Nevelőképző Intézet akkreditálása az intézmény által képviselt tudományág szempontjából mindkét szakon indokolt: Az intézmény a MAB akkreditációs követelményeinek a hagyományos képzést tekintve eleget tesz. A kétciklusú képzésben a látogatás időpontjában már rendelkezett képzési és kimeneti követelménnyel a konduktor alapszak (óvodapedagógus és tanító szakirányokkal), az indítási engedély megszerzéséért pedig benyújtották a kérelmet. Az intézmény által kibocsátott szakemberek iránti hazai és külföldi igény bizonyított.

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

1.) Néhány adat az intézményről és az ott folytatott képzésekről:

A főiskolai hallgatók száma 222 (2005. március 26.-i állapot). Ebből 203 államilag finanszírozott, 19 hallgató pedig költségtérítéses. 51 külföldi hallgató van. A hallgatók zöme, 213 fő, nő. Kollégiumi elhelyezést 54 hallgatónak tudnak biztosítani. Mindkét szak (konduktor-tanító, óvodapedagógus-tanító) népszerűsége töretlen; évről évre hét-nyolcszoros a túljelentkezés. Elhelyezkedési problémák nincsenek. Magyarországon az összes, kb. 1200 konduktor közül a konduktív hálózatban összesen 223-an dolgoznak: 20-25%-uk az egészségügyben, 50%-uk az oktatásban. Kevés, kb. 20-25% a pályaelhagyó. A pályakövetés mintaszerű, a végzettek 85%-áról tudnak. A konduktorok 50%-a külföldön (256 helyen) dolgozik A hallgatók 50-60%-a is - elsősorban a kedvezőbb jövedelmi viszonyok miatt - külföldön kíván elhelyezkedni.

Nehézséget okoz, hogy az Intézetet a Pető András Nemzetközi Közalapítvány működteti, ugyanakkor a normatív támogatást az állam biztosítja; a tényleges költségek egy részét a külföldi hallgatóktól származó bevételből és pályázatokból fedezik.

A konduktorképzés (konduktor-tanító és konduktor-óvodapedagógus szakokon) Magyarországon jelenleg az egyetlen képzési forma a szakterületen. A képzés specialitása, hogy a képzésből kikerülő diplomás felkészült a központi idegrendszeri sérült gyermekek mozgás és mentális fejlesztése területén végzett önálló szakmai munkára, és rendelkezik azokkal az alapokkal, amelyek alkalmassá teszik az oktatásba való bekapcsolódásra. Felhasználói szempontból mind a képzés, mind pedig az alkalmazás oldaláról kimagasló értéket, sajátos hungaricumot képvisel.

2.) Akkreditációs „előzmények”:

A MAB 2000/4/V/6. sz. határozatában az közbülső eljárást írt elő, melynek célja annak vizsgálata volt, hogy

- a főfoglalkozású oktatók száma és minősítésük megfelel-e az elvárásoknak,
- a tanszékvezető főiskolai tanárok rendelkeznek-e tudományos fokozattal,
- a szakfelelős rendelkezik-e tudományos fokozattal,
- a MAB által javasolt tantervi és tanrendi változások megtörténtek-e,
- elindította-e az intézmény a tervezett második szakot, a konduktor-óvodapedagógus szakot.

A 2002-ben lefolytatott közbülső akkreditációs eljárás a legtöbb fenti feltételek teljesülését állapította meg. Kivételt jelentett az orvos-biológia tanszék, amelynek változatlanul nem volt minősített oktatója és ahol a tantárgyleírások nem feleltek meg az elvárásoknak.

3.) A jelenlegi állapot:

A jelentésben az előbb részletezett elvárások teljesülését is áttekintette a plénum.

Egyrészt az intézményi önértékelés alapján, másrészt az intézménylátogatás során szerzett tapasztalatok nyomán megállapítást nyert, hogy a hiányosságokat lényegében megszüntették. Az

orvos-biológia tanszék vezetője minősített oktató. A tantárgyleírások helyett „tematikákat” mutattak be, amelyekben a tantárgy oktatásának célját, a főbb elsajátítandó ismeretköröket és a kötelező, valamint az ajánlott szakirodalmat tüntették fel.

Az Intézet határozott időre (2 évre) szóló szakindítási engedélyt kapott a konduktor-óvodapedagógus szakra, és 2003-ban a képzést elindította.

• **Oktatás-képzés**

A képzés rendszere, a gyakorlólhelyeknek a speciális igények szerint kialakított tevékenysége az évek során bevált. Az egyes témakörök aránya megfelelő. A tantárgyak egymásra épülnek. Az elméleti és gyakorlati képzés aránya megfelelő. A képzés formáját és tartalmát tekintve megfelel az akkreditációs követelményeknek.

A képzés tartalmáról az intézményi önértékelés mellékletében közölt konduktor-tanító és konduktor-óvodapedagógus szak óra-és vizsgaterve valamint a tematikák alapján kaphatott képet a plénum:

- Az óra-és vizsgaterv a 158/1994. (XI.17.) és 219/2002. (X.24.) Korm. rendeletekben megfogalmazott képesítési követelményeknek és a kreditrendeletnek megfelelően készült.
- A tantárgyakra fordított idő súlya nem minden esetben arányos azok fontosságával.
- A tematikákban feltüntetett ismeretkörök a képzés céljának, a képesítési követelményeknek a megvalósulását biztosítják.
- A tantárgyak tartalma nagyjából megfelel a kor és a tudományosság kritériumainak.
- A képzésben kiemelt hangsúlyt kapnak az anatómia és élettani alapok, a gyermekgyógyászat oktatására azonban nem kerül sor. Az ellátottak az egészségügyből, kivizsgálás után kerülnek az ellátásba, tehát jogos az elhangzott hallgatói igény mely a zárójelentések megértését elősegítő ismeretek bővítésére a klinikai és egészségtudományi tárgyak óraszámának a növelésére vonatkoznak, tekintettel arra, hogy a végzett hallgatók egészségkárosodott személyekkel foglalkoznak.
- A gyakorlatok jól illeszkednek az elméleti képzéshez. Az első akkreditációs eljárás óta eltelt időszakban e területen minőségi javulás történt, mely a korábban említett szervezeti átalakulásra is visszavezethető, nevezetesen – többek között – a minőségbiztosítási felelősi pozíció létesítése a gyakorlati képzés területén. A gyakorlatok folyamatos ellenőrzése, értékelése valamint az érdekeltek: a hallgatók, a konduktorok, és az oktatók tapasztalatának elemzése a képzés minőségére pozitívan hatottak. A gyakorlati képzésbe célszerű lenne beiktatni nyári szakmai gyakorlatokat, főként neurológiai profilú gyermek- és felnőtt rehabilitációs osztályokon.
- A szabadon választható tárgyak megfelelően biztosítottak.
- A szakirodalom kiválasztásában szempont volt a hozzáférhetőség, így esetenként a korszerűség sérült.
- A hallgatók tantárgyi teljesítményének ellenőrzési és értékelési formáit az óra-és vizsgaterv tartalmazza. A vizsgaterhelés a félévek vonatkozásában megfelelő. A szigorlatok száma: 2, komplex szigorlatok, a résztárgyaikat ismertették. Kreditértékük az elvárásoknak megfelel.
- Az önálló hallgatói munka, a tanulási képességek fejlesztése az első akkreditáció óta eltelt időszakban hangsúlyosabbá vált. Ezt támasztja alá az, hogy a szakdolgozat készítésére biztosított időtartama megnőtt. A szakdolgozatok témája többségében közvetlenül kötődik a tanítói és/vagy a konduktori tevékenységhez. A szakdolgozat elkészítéséhez a hallgatók részletes útmutatót kapnak. A szakdolgozatok osztályzata a hallgatók és a konzulensek jó munkáját mutatja: 2004-ben az 51 hallgatói dolgozat 64 %-a jeles volt. E jó teljesítmény nem jelenik meg az OTDK-n. Főiskolán belül van lehetőség a megjelenésre „Az év dolgozata” versenyen.
- A záróvizsga az előírásoknak megfelelően zajlik. Valamennyi műveltségi terület és tantárgy-pedagógiája szerepel a tételtek között a konduktor szakhoz tartozó komplex témakörökön kívül.
- Az oklevelek minősítése is kiváló munkáról tanúskodik. 2004-ben az oklevelek 54 %-a kitűnő és jeles, mindössze 1 %-a közepes.

• ***Személyi feltételek***

Az oktatási-képzési feladatok teljesítésének személyi feltételei az előírásoknak megfelelnek:

- A két fő szakfelelős:- konduktor-tanító és konduktor-óvodapedagógus – minősített, a 15 fő tantárgyfelelős oktató közül 6 fő minősített, 3 dr..univ. (2006.dec. 31-ig teljesíti az akkreditációs minimumkövetelményeket).
- Valamennyien az intézmény teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatói, 14 fő vezető oktató, 1 fő adjunktus.
- Az oktatási-képzési feladatokat 35 fő főállású oktató és 10 fő óraadó végzi. A konduktor-tanító szakon a főállású oktatók az összes óra 85 %-át, a konduktor-óvodapedagógus szakon 88 %-át látják el. Valamennyi gyakorlatvezető egyetemi végzettséggel rendelkezik.
- Az oktató-hallgató arány 5-6 között van, ami a főiskolai szintű képzések vonatkozásában jónak mondható.
- Az oktatók tudományos minősítésének megszerzése érdekében a vezetés komoly erőfeszítéseket tesz /PhD költségeinek átvállalása, alkotói szabadság, otthoni számítógép és internetes előfizetés/.
- A nagy oktatási tapasztalatokkal rendelkező főiskolai oktatók mellett a mintegy 262 fő konduktor szakmai tudása, felkészültsége jó. A hallgatók e speciális gyakorlatának személyi feltételei biztosítottak.
- A gazdasági és adminisztratív munkában résztvevő dolgozók száma elég.

Az oktatókra vonatkozó adatok pontosítása a látogatás alkalmával történt meg, ugyanis az írásos beadványban található táblázatok adatai nem mindig egyeztek, és a rögzített állapot időpontjai is eltértek. A jövőben erre nagyobb figyelmet kell fordítani.

• ***Tárgyi feltételek.***

Az oktatás rendezett körülmények között két helyszínen folyik. A képzéshez szükséges tárgyi feltételek adottak, összességükben jónak mondhatóak:

- A főiskola informatikai ellátottsága jó. A tanároknak megfelelő dolgozószoba, számítógép, internetes elérhetőség áll rendelkezésre. Ez nem mondható el a kollégiumról, ahol viszont a hallgatók számára csak egy számítógép található.
- A szakkönyvek, a folyóiratok száma, és a könyvtári szolgáltatás biztosítja a hallgatók önálló tanulásához a szükséges feltételeket. A könyvtár leggazdagabb gyűjteménye a Pető hagyaték. A képzéshez és a tudományos munkához legfontosabb szakkönyvek, hazai és külföldi folyóiratok a könyvtárban megtalálhatók. Ugyanakkor nem hallgatható el, hogy a könyvtár fejlődésének térbeli és anyagi korlátai már most érzékelhetők. A kötelező és az ajánlott irodalom a hallgatók számára elérhető, a példányszámot azonban növelni kellene. A könyvtár területét és az olvasóhelyek számát feltétlenül növelni kell.
- A sportoláshoz szükséges termeket béreli az Intézet. Fejlesztési terveik között szerepel uszoda, és tornaterem építése, pályázati pénzből.

• ***Kutatás-fejlesztés***

A főiskola tudományos tevékenysége, kongresszusok szervezése, és az eredmények publikálása tekintetében elismerést érdemel.

• ***A vezetés és a minőségbiztosítási rendszer értékelése***

Az intézmény első akkreditációja óta eltelt időszakban a vezetési-felelősi rendszerátalakult.

- A tartalmak horizontális és vertikális elrendezése a tanszékek közötti szakmai együttműködésre utal.

Intézményi akkreditációs jelentés - 2005/10/III/2. sz. plénumhatározat
MPANNI

- A minőségbiztosítási rendszeren belül a gyakorlóintézmények ún. 'Minőségirányítási programja'-nak pozitív hatása tapasztalható. Ez a program végrehajtóinak, az oktatóknak, a konduktoroknak és a gyakorlatért felelős vezetőnek összehangolt, adaptív tevékenységét minősíti.
- A minőségbiztosítási rendszer pontosan meghatározott, az előírt kritériumok szerint jól működik.

A PLÉNUM MEGJEGYZÉSEI JAVASLATA AZ INTÉZMÉNY TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓAN:

- A szervezeti egységek szerkezetét gondolja át az intézmény. (A MAB az intézmény első akkreditációja során már tett erre javaslatot.) A közbülső eljárásig csak tartalmi változtatás történt, formális nem. (Nem tisztázódott a tanszékek elnevezésének logikája.) Ami a tartalmi munkát illeti, a tanszékek összehangolják munkájukat, a tartalmakat az átfedések megszüntetése érdekében megbeszélik. A konduktor-óvodapedagógus szakhoz azonban továbbra sem rendelnek önálló szervezeti egységet. Ez a helyzet várhatóan az intézmény struktúrájának megváltoztatásával szűnik meg, amelyet a közeljövőben terveznek, és amelyet az intézmény névváltoztatásával kívánnak összekötni.
- A képzésen belül nagyobb súlyt helyezzenek a gyermekgyógyászatra. Tanácsolják, hogy ezen tárgyak ellátására rehabilitációban jártas gyermekgyógyászt keressen az intézmény.
- A hallgatók túlterhelését, amely a kettős irányú képzés elvégzéséből adódik, az LB által is javasolt nyári gyakorlatok beépítésével csökkentsék.
- A felsőfokú szakképzés irányába történő nyitás révén részben csökkenthető a hallgatói terhelés (az FSz-ben csak konduktor, erre Ba tanító/óvodapedagógus), részben illeszkednek az oklevelek a külföldön folytatott képzéshez, és ez a külföldi elhelyezkedést tovább segítheti.

Tudományág megnevezése:	
NEVELÉSTUDOMÁNY	
<u>A tudományág általános értékelése</u>	
Az intézményt személyi és infrastrukturális feltételei alkalmassá teszik arra, hogy a kétciklusú képzésben, az érvényben lévő kormányrendelet által felkínált képzési szinten képzést folytasson.	
<u>A tudományághoz tartozó képzések:</u>	A képzés akkreditációs minősítése
<p><u>Megnevezés:</u> konduktor-tanító <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali, 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 158/1994. (XI.17.) <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> - <u>A jogutód alapszak:</u> konduktor (tanító szakiránnyal) <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> pedagógusképzés; óvodapedagógus, tanító</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> konduktor-óvodapedagógus <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali, 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 219/2001. (X.24.) <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> - <u>A jogutód alapszak:</u> konduktor (óvodapedagógus szakiránnyal) <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> pedagógusképzés; óvodapedagógus, tanító <u>Megjegyzés:</u> a képzés a 2003-2004. tanévben indult. Határozott időre (2 év) szóló szakindítási engedélye 2005. december 30.-án lejár. Kifutó képzés, felmenő rendszerben fokozatosan megszűnik.</p>	A
<u>Indoklás, egyedi megjegyzések:</u>	
<p>Az első akkreditációs eljárás óta eltelt időszakban minőségi javulás tapasztalható a képzés tartalmának korszerűsítésében. Ezt a megállapítást a hallgatókkal történt találkozás megerősítette. Ugyancsak a hallgatóktól származó információ, amivel a plénum is egyetért, hogy több konduktori gyakorlatra van szükség. A képzés átalakításával ugyanis jelentősen csökkent a gyakorlatok száma. A hallgatókat e vélekedésükben pályaválasztási szándékuk motiválta, hisz bevallottan szinte 98 %-ban elsősorban konduktorok szeretnének lenni.</p> <p>Az önértékelésben - a képzés korszerűsítésével kapcsolatos tervekre csak nagyon általános utalásokat tartalmazott az önértékelés. Ennek hiánya azért is szembetűnőbb, mert az intézménybe az LB a kétciklusú képzésre való felkészülés dokumentumainak elkészülte után ment el. Ily módon a MAB ezen elvárásainak való megfelelést az LB jelentése csak nagy általánosságban tudta megállapítani. E szemponthoz némi információt a látogatás során szerzett: eszerint erősödik a konduktorképzés, mint alapképzés, és a szakirányok választhatóságával a hallgatói motivációk nagyobb szerepet kaphatnak.</p>	

A plénum tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzései, javaslatai:

1. Az adott tudományágban az alábbi képzések közül milyen képzésre képes az intézmény¹ ?

- **FSz** képzés (felsőfokú szakképzés)

A plénum azt javasolja, hogy az intézmény minél előbb indítsa el a konduktorok felsőfokú szakképzésben történő felkészítését. Ezt az alábbiak indokolják:

- Hallgatói motiváció. A hallgatók 95-98%-a konduktorként képzei el jövőjét. A munkaerőpiaci és kereseti lehetőségeket ismerik, többségük külföldi munkavállalásban gondolkodik.
- Igazodás a nemzetközi gyakorlathoz: megjelentek a különféle rövidebb képzési formák külföldön, amik részben veszélyeztetik, részben devalválják a konduktor oklevél értékét. A kompetenciák egyértelmű megfogalmazásával kidolgozott felsőfokú szakképzésekre jól illeszthető a BA szintű képzés. A lineáris képzésre való áttérés ebben az irányban is szükségszerű.

- **A** képzés (alapképzés)

A BA szintű képzés személyi és tárgyi feltételei adottak az intézményben.

- **M** képzés (mesterképzés)

Az intézményi önértékelés (a 35. oldalon) a „közeljövőben megvalósulandó MA- szintű” képzés indításáról kevés információt tartalmaz. A plénum arra a megállapításra jutott, hogy a megvalósítás konkrét feltételei még nem megalapozottak. A mesterszinthez szükséges személyi és tárgyi alapok megteremtése - dinamikus fejlesztést feltételezve - kb. 2010-re képzelhető el. Ehhez pedig stratégiai terv elkészítése elengedhetetlen lesz.

2. Hogyan készüljön fel az intézmény a tudományág tekintetében a soron következő akkreditációs értékelésre?

A következő akkreditációs értékeléskor a MAB megvizsgálhatja az – addigra elfogadásra kerülő – felsőfokú szakképzéseket, és az MA szintű képzésre való felkészülés érdekében tett lépéseket.

A plénum fontosnak tartja, hogy az intézmény az eddigieknél nagyobb hangsúlyt helyezzen a hallgatók felkészítésére: azaz:

- élénkítsék a Tudományos Diákkör tevékenységét, ösztönözzék a hallgatókat az ebben való részvételre;
- kamatoztassák a meglévő jó külföldi kapcsolatokat pl. azzal, hogy a jól teljesítő hallgatóknak biztosítják a külföldi részképzésben való részvételt;
- a kutatást is végző oktatók vonják be a kutatási tevékenységbe az arra alkalmas hallgatókat,

3. A plénum felhívja az intézet figyelmét a következőre:

Az a tudásanyag, amelyet a hallgatók az óvodapedagógus és tanító szakterületeken a képzés során szereznek, nem jogosítja őket olyan munkakör ellátására, amelyben egészséges gyermekekkel foglalkozhatnak.

A MAB 2005/7/IX/2/74. sz. határozatában a konduktor alapszak indítását (óvodapedagógus és tanító szakirányokkal) (pedagógusképzés képzési terület, óvodapedagógus, tanító képzési ág) a Mozsássérültek Pető András Nevelő és Nevelőképző Intézetében támogatta.

¹ A különböző típusú képzésre való képesség felmérésének alapja az ún. potenciálvizsgálat. Az LB a javaslatát az intézmény által szolgáltatott adatok és a látogatás során szerzett információk ismeretében a tudományág hazai minimális elvárásainak teljesítésének mértéke alapján teszi meg.